

Можливості участі в Горизонт 2020

Горизонт 2020 – нова програма ЄС з досліджень та інновацій. Вона триватиме з 2014 року до 2020 року з загальним бюджетом приблизно 80 млрд євро.

Програма Горизонт 2020 об'єднує всі існуючі програми ЄС з фінансування досліджень та інновацій, включаючи Рамкову програму з досліджень, Рамкову програму з конкурентоспроможності та інновацій і діяльність Європейського Інституту Інновацій та Технологій.

Беручи до уваги те, що основний об'єм фінансування досліджень та інновацій надходить від окремих країн-членів ЄС, у програмі особливо підкреслюється необхідність більш тісного зв'язку між національними інструментами, ініціативами бізнесу і самої програми. Мається на увазі більш тісна взаємодія Горизонт 2020 з заходами Плану стратегії з розвитку технологій в енергетиці (The Strategic Energy Technologies (SET) Plan), Спільними технологічними ініціативами в інформаційно-комунікаційних технологіях (The ICT Joint Technology Initiatives (JTIs) і Стратегічним планом в транспортних технологіях (Strategic Transport Technology Plan), що зараз знаходиться на стадії розробки.

Головний пріоритет програми наданий високоефективним технологіям – еко-, нано-, біо- та інфо-технологіям, зосереджених на вирішенні суспільних та глобальних проблем («зелена» енергетика, транспорт, зміна клімату та старіння нації). Головними елементами програми визначено кадровий потенціал, дослідницькі програми та інфраструктури, спільне користування знаннями та міжнародну науково-технологічну співпрацю. Таким чином, буде подолано бар'єри співробітництва: між країнами за допомогою формування багатонаціональних консорціумів, між різними типами організацій (університетами, науковими центрами, комерційними і приватними підприємствами, малими, середніми та великими компаніями), між різними науковими дисциплінами, між національними фінансовими фондами, що призведе до обміну знаннями, кадрами, інформацією та технологіями.

Горизонт 2020 поділено на три компоненти та доповнено горизонтальними ініціативами, спрямованими на розповсюдження передового досвіду та розширення участі.

Компонент 1: Передова наука

Фінансування у рамках цього компоненту буде виділено на:

- Підтримку найталановитіших науковців/команд для проведення передових досліджень на найвищому рівні у рамках Європейської дослідницької ради (ERC);
- Наукову співпрацю з метою пошуку нових та перспективних областей досліджень через підтримку Майбутніх технологій (FET);
- Проведення достатньої кількості тренінгів та можливостей розвитку кар'єри у рамках програми дій Марі Склодовської-Кюрі (Marie Skłodowska-Curie Actions);
- Забезпечення доступу всіх європейських дослідників до висококласних дослідницьких інфраструктур (включаючи е-інфраструктури).

Компонент 2: Лідерство у промисловості

Лідерство в індустріальних технологіях з підтримкою для:

- ІКТ, нанотехнології,
- Нові матеріали,
- Біотехнології,
- Нові виробничі процеси,
- Космос.

А також підтримка об'єднання декількох ключових технологій для отримання кращих результатів, доступ до ризикового фінансування та інновації в МСП.

Компонент 3: Відповідь на соціальні виклики

Приблизно 31 млрд. євро виділяється на вирішення суспільних проблем європейців, таких як захист навколишнього середовища та зміну клімату, розвиток сталого транспорту та мобільності, розвиток відновлюваних джерел енергії, очищення продуктів харчування, боротьбу зі старінням населення.

Фінансування буде надане наступним пріоритетам:

- Здоров'я, демографічні зміни та добробут;
- Безпека продуктів харчування, стале сільське та водне господарство, лісництво, дослідження води (включаючи питну воду), біоекономіка;
- Безпечна, чиста та ефективна енергетика;
- Розумний, зелений та інтегрований транспорт;
- Навколишнє середовище, клімат, ефективність ресурсів та сировини;
- Європа у змінному світі – інноваційні та розумні суспільства;
- Безпечні суспільства – захист свободи та безпеки Європи і її мешканців;
- Наука у суспільстві;
- Розповсюдження досконалості та розширення участі.

Дослідження в рамках програми «Неядерні дослідження Спільного дослідницького центру» проходять горизонтально у всіх пріоритетних напрямках, маючи на меті

забезпечення науково-технічну підтримку політики ЄС. Дослідження та інновації в галузі ядерної енергетики, за підтримки Угоди Європейського товариства з атомної енергії («Євроатом»), дозволяють ЄС розвивати найбільш передові технології ядерної безпеки, радіаційного захисту та нерозповсюдження ядерної зброї в інтересах усіх країн.

Схеми фінансування

Конкурси 2016-2017 років передбачають виділення майже 500 млн. євро протягом двох років малим та середнім підприємствам в рамках абсолютно нового інструменту. Багато проектів включатимуть гендерні аспекти, також буде виділено фінансування на подальшу підтримку науки в суспільстві.

Для малих та середніх підприємств запроваджуються нові дії, які проходитимуть у 3 фазах:

- Фаза 1: Концепція і техніко-економічна оцінка
- Фаза 2: Дослідницька і демонстраційна робота
- Фаза 3: Комерціалізація

У Горизонт 2020 матимуть місце два види діяльності, а саме дослідження та інноваційна діяльність. За винятком деяких дій в рамках програми Марії Складовської Кюрі, така діяльність включає в себе консорціум, що складається з кількох організацій з країн ЄС, асоційованих країн і/або третіх країн. Консорціум обирає одного з членів координатором та підписує грантову угоду.

Більшість грантів будуть фінансуватися за схемою повернення прямих витрат, однак деякі гранти (наприклад, у рамках Дій Марі Складовської Кюрі) будуть фінансуватися методом одноразової виплати (Lump Sum).

Гранти можуть фінансуватися на 100% від загальних прийнятних витрат (окрім інноваційних грантів, де прибуткові організації отримують максимум 70%).

Непрямі витрати фінансуються ставкою 25% від прямих прийнятних витрат.

Проектні пропозиції оцінюватимуться за трьома основними критеріями: Досконалість – Внесок – Якість та Ефективність Впровадження.

Програма «Горизонт 2020» має ряд рис, які дозволяють їй відповідати цілям сприяння економічному розвитку та боротися з соціальними викликами:

- адаптованість проекту до всього дослідницького та інноваційного циклу;
- фінансування проекту здійснюють як Євросоюз, так і самі учасники. Крім того, діє принцип «один проект — один рівень податків»;
- спрощене оцінювання проектів, де зберігається система «найвище наукове досягнення — вплив на розвиток — отримані результати»;

- нові форми фінансування, спрямовані значною мірою на підтримку попередніх комерційних результатів;
- полегшення міжнародного співробітництва лише в тому разі, коли воно буде вигідним для членів Євросоюзу;
- спрощені правила фінансування грантів учасників;
- полегшені правила контролю витрат та аудиту;
- полегшені правила збереження інтелектуальної власності для учасників, зокрема дотримання балансу між секретністю та легальністю, а також нові форми відкритого доступу до дослідницьких результатів.

Міжнародна співпраця

Міжнародна співпраця з партнерами з третіх країн необхідна для ефективного досягнення багатьох специфічних цілей, визначених програмою Горизонт 2020, зокрема, цілей, пов'язаних з зовнішньою політикою та міжнародними зобов'язаннями ЄС. Це стосується всіх суспільних викликів, визначених програмою, які є глобальними за своєю природою. Міжнародна співпраця також необхідна для фундаментальних досліджень та досліджень в нових областях науки і техніки для того, щоб скористатись можливостями таких нових областей науки і техніки. Тому сприяння пересуванню дослідників та раціоналізаторів на міжнародному рівні має вирішальне значення для такої глобальної співпраці. Діяльність на міжнародному рівні так само важлива для посилення конкурентоспроможності європейської промисловості завдяки залученню та торгівлі новітніми технологіями, наприклад, за допомогою розробки всесвітніх стандартів та керівництв з експлуатаційної сумісності, і завдяки сприянню прийняттю та розгортанню європейських технічних рішень за межами Європи.

Міжнародна співпраця за програмою Горизонт 2020 зосереджується на співпраці з трьома основними групами країн: індустріальні країни з економікою перехідного періоду; країни розширення ЄС та сусідні країни; країни, що розвиваються.

У разі необхідності перевагу надаватимуть співпраці на регіональному та багатосторонньому рівнях. Загальна відкритість залишається характерною рисою нової програми, але особливу увагу зосереджують на цільовій діяльності відповідно до стратегічного підходу.

Програма Горизонт 2020 встановлює загальні принципи для участі організацій з третіх країн та міжнародних організацій. Оскільки наукові дослідження та інновації взагалі значно виграють від відкритості до третіх країн, програма Горизонт 2020 продовжує застосовувати принцип загальної відкритості, сприяючи взаємному доступу до програм третіх країн. Крім того, запроваджено ряд цільових акцій, зважаючи на стратегічний підхід до міжнародної співпраці на основі спільних інтересів та взаємної вигоди, та сприяючи координації та взаємному підвищенню ефективності діяльності країн-учасниць. Такі акції включають механізм для підтримки спільних ініціатив та можливості запровадження програм спільного фінансування разом з третіми країнами або міжнародними організаціями.

Умови участі

Мінімальні умови:

- a. У проектах повинні брати участь не менше трьох юридичних осіб;
- b. Кожна з таких трьох юридичних осіб повинна бути заснована в країні-учасниці ЄС або в асоційованій країні;
- c. Жодні дві з трьох юридичних осіб не можуть бути засновані в одній і тій самій країні-учасниці ЄС або в асоційованій країні;
- d. Усі три юридичні особи повинні бути незалежними одна від одної.

Учасники:

- a. будь-яка юридична особа, заснована в країні-учасниці ЄС або в асоційованій країні, або створена за законодавством ЄС;
- b. будь-яка міжнародна організація з участю ЄС;
- c. будь-яка юридична особа, заснована в третій країні.

Якщо у програмі бере участь міжнародна організація або юридична особа, заснована в третій країні, яка не відповідає зазначеним критеріям фінансування за параграфом 1, фінансування від ЄС може надаватись за певними умовами; одна з таких умов:

- Участь такої організації або юридичної особи вважається необхідною для виконання діяльності;
- Таке фінансування забезпечується за двосторонньою науково-технічною угодою або будь-якою іншою домовленістю між ЄС та міжнародною організацією або, якщо мова йде про юридичні особи, засновані в третій країні, між ЄС та країною, в якій була заснована юридична особа.

Спільні конкурси проектних пропозицій з третіми країнами або міжнародними організаціями

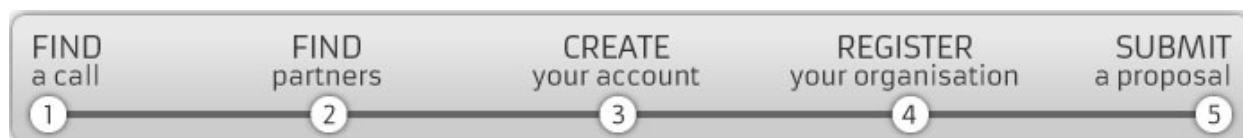
1. Спільні конкурси заявок з третіми країнами, науково-дослідними організаціями та органами таких країн, або з міжнародними організаціями можуть здійснюватися для спільного фінансування діяльності. Пропозиції повинні оцінюватись та відбиратись за допомогою узгоджених між сторонами процедур спільного оцінювання та відбору.

2. Юридичні особи, які одержують фінансування від ЄС, повинні укласти угоду про фінансування з ЄС або відповідним органом фінансування. Угода про фінансування повинна містити опис роботи, яку повинні виконати учасники та юридичні особи з третій країн, які беруть участь у програмі.

3. Юридичні особи, які одержують фінансування від ЄС, повинні укласти координаційну угоду з юридичними особами – учасниками програми, які одержують фінансування від відповідних третіх країн або міжнародних організацій.

На сторінці Порталу для учасників Горизонт 2020 дається покроковий шлях, починаючи з подачі проектної заявки і закінчуючи звітуванням по вже активному проекту

(<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/index.html>).

Крок 1. Знайти відповідний конкурс

На Порталі для учасників Комісія публікує конкурси не лише для Горизонт 2020, але і попередньої рамкової програми (Сьомої рамкової програми) і Програми конкурентоспроможності та інновацій. В он-лайн посібнику знаходиться вся важлива інформація щодо участі в Горизонт 2020, робочих програмах, тощо. Використовуючи фільтр, можна відібрати конкурс за ключовими словами з назви. МСП також мають підтримку Європейської мережі підприємств (Enterprise Europe Network - <http://een.ec.europa.eu/>).

Крок 2. Знайти партнерів для проекту або зареєструватися як індивідуальна група/дослідник

Проекти по співробітництву. Більшість проектів відбуваються за участю трьох організацій з країн ЄС або асоційованих країн. Служба пошуку партнерів надає змогу знайти партнерів або опублікувати власний запит.

Індивідуальна група/дослідник. Так проекти можливі у рамках дій Марі Склодовської-Кюрі, Європейської дослідницької ради або спеціального інструменту для МСП.

Крок 3. Створити власну сторінку на порталі

Натиснувши REGISTER, з'явиться можливість зареєструватися на порталі і створити власну сторінку, заповнюючи відповідні форми в режимі он-лайн.

Крок 4. Зареєструвати власну організацію

Реєстрація відбувається у режимі он-лайн. Це дасть змогу значно економити час та оновлювати інформацію щодо власної організації. Кожна організація, яка має намір брати участь у програмі, повинна бути зареєстрована і мати 9значний PIC-код, який використовується Комісією у будь-яких процесах. Але перед цим потрібно відвідати сторінку реєстру організації: можливо, ваша організація вже була реєстрована раніше.

Крок 5. Подати проектну пропозицію

На сторінці кожного конкурсу є розділ, де можна подати проектну пропозицію у режимі он-лайн, заповнюючи надані форми. Кожен, хто подає проектну пропозицію он-лайн, повинен бути зареєстрованим на Порталі для учасників.

Всі ці кроки з доповненнями і поясненнями можна знайти на сторінці Порталу для учасників у вигляді Електронного посібника Горизонт 2020 (H2020 Online Manual).

Також є можливість взяти участь у Горизонт 2020 у якості експерта. Відібрані у конкурсах особи будуть оцінювати проектні пропозиції.

Експерти беруть участь в оцінці проектних заявок, моніторингу проектів, оцінці програм та розробці відповідних політик.

Заявка на посаду експертів подається в режимі он-лайн, для цього потрібно бути зареєстрованим на Порталі для учасників та відповідати певним критеріям.

Сторінка Європейської Комісії - http://ec.europa.eu/index_en.htm

Сторінка Горизонт 2020 - <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Портал для учасників –

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

Мережа Національних контактних пунктів –

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/national_contact_points.html